

UCHWAŁA NR XV/84/2025
RADY MIEJSKIEJ W PRABUTACH

z dnia 26 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 dla Miasta i Gminy Prabuty.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst: Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.), Rada Miejska w Prabutach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 dla Miasta i Gminy Prabuty, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

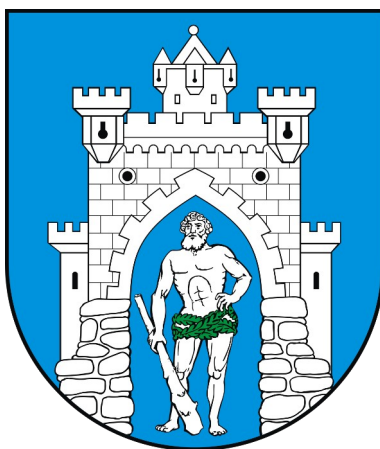
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Prabuty.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązująca od dnia 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Prabutach

Marcin Domagalski

Gminny Program
Wspierania Rodziny
na lata 2025-2027
dla Miasta i Gminy Prabuty

Spis Treści

I Wstęp	3-5
II Podstawa prawna Programu	5-6
III Adresaci Programu.....	6
IV Diagnoza środowiska lokalnego.....	7
4.1. Struktura demograficzna gminy Prabuty.....	7
4.2. Identyfikacja ważniejszych problemów społecznych dotyczących rodziny na terenie Miasta i Gminy Prabuty:.....	7-20
V Rozwój systemu wsparcia rodziny	20-30
1. Cel główny.....	20
2. Cele szczegółowe	20
3. Osiąganie celów poprzez realizację zadań i działań	21
VI Planowane rezultaty.....	31
VII Realizatorzy/partnerzy Programu	32-33
VIII Źródła finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Prabutach na lata 2025 – 2027	33
IX SPIS TABEL	34
X SPIS WYKRESÓW	35

I Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, na której opiera się społeczeństwo. Pełni ona wiele ważnych i odpowiedzialnych funkcji. Za najważniejsze należy uznać funkcję opiekuńczą – wychowawczą, materialno – ekonomiczną, socjalizacyjną, kulturalną, towarzyską. Do głównych czynników nieprawidłowego funkcjonowania rodziny należą, m. in.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, a także prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, przestępczość. Wymienione wyżej dysfunkcje osłabiają funkcjonowanie lokalnej społeczności.

Pierwotnym środowiskiem rozwoju człowieka jest rodzina. Następuje w niej proces socjalizacji elementarnej, gdzie młody człowiek poznaje świat oraz kształtuje swoją osobowość. Na tym etapie rolą rodzica jest pokazanie dziecku rzeczy dobrych i złych, nauczanie go funkcjonowania w społeczeństwie i podejmowania decyzji adekwatnych do jego wieku i sytuacji życiowej. Bardzo ważna jest tutaj postawa rodziców, gdyż dziecko przyswaja wszystko na zasadzie własnych obserwacji oraz naśladownictwa. Rodzina odpowiada za ukształtowanie każdego dziecka. W sposób świadomy i nieświadomy przekazywane są elementy tworzące osobowość, system wartości oraz sposób patrzenia na świat. To właśnie rodzina odpowiada za profilowanie nawyków, a wszystkiemu powinny sprzyjać odpowiednie relacje interpersonalne pomiędzy domownikami.

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty zaobserwować można przejawy występujących trudności w zakresie funkcjonowania, w obszarze wykonywania władzy rodzicielskiej, dlatego ważne jest zapewnienie wsparcia rodzinom zmagającym się z trudnościami na wielu płaszczyznach.

Gminny Program Wspierania Rodziny powstał w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach i będzie realizowany przez pracowników instytucji wspierających. Ma on charakter długofalowy i kompleksowy. Jednym z nadrzędnych długookresowych celów polityki prorodzinnej jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju społeczeństwa. Wdrożenie programu ma za zadanie skoordynowanie zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych. Każde z działań, ukierunkowane powinno być na przywrócenie ładu oraz prawidłowego funkcjonowania rodziny, w tym zapobieganie ewentualnym nieprawidłowościom. Najważniejsza jest jednak pozycja dziecka, ponieważ to jego dobro jest nadrzędną sprawą, dlatego też Program powinien uwzględniać dziecko, jego zażyłość oraz emocjonalną więź z rodzicami, a także zapobieganie sytuacjom, w których dziecko zmuszone jest opuścić rodzinę.

Warto tu wspomnieć o dużej roli asystenta rodziny, który realizuje zadania, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (Dz. U. 2024 poz. 177 ze zm.), w swojej pracy towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania, a także tworzenia optymalnych warunków do prawidłowego funkcjonowania. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Jednym z podstawowych zadań pracy asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Do innych ważnych zadań, należą między innymi: pomoc rodzinie w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, aktywizacji społecznej i zawodowej oraz motywowanie rodziców i dzieci do skorzystania z innych form pomocy i integracji. Nadrzędnym celem jest poprawa warunków życia codziennego rodzin, a także wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez towarzyszenie rodzinom dysfunkcyjnym, nie potrafiącym samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych, mając na uwadze utrzymywanie relacji pomiędzy rodziną, a odpowiednimi przedstawicielami służb społecznych, którzy wspomagają procesy odbudowy społecznych kompetencji oraz sprawność w rozwiązywaniu problemów życia codziennego. Kolejnym celem jest integracja rodziny ze środowiskiem, w którym żyje.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności to zespół działań mających na celu przywrócenie rodzinie samodzielności w oparciu o jej wewnętrzne i zewnętrzne zasoby.

Wspieranie realizowane jest poprzez pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym zadaniem jest pedagogizacja, wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe, a także towarzyszenie rodzinie w różnych czynnościach dnia codziennego oraz monitorowanie sytuacji rodziny. W ramach pracy z rodziną koordynowane są działania wielu innych służb społecznych, działających na rzecz poprawy danej sytuacji. Jednym z zadań wspierających rodzinę jest monitorowanie sytuacji rodziny. Praca w ramach Programu Wspierania Rodziny, w odniesieniu do współpracy z asystentem rodziny ma na celu motywowanie i dopingowanie członków rodziny do podejmowania działań, mających na celu poprawę ich sytuacji. Monitorowane są również postępy rodziny w realizacji wspólnie opracowanego planu pracy. Działania diagnostyczne, profilaktyczne kompensacyjne, mają na celu zmobilizować zasoby jednostki, instytucji i środowiska, aby człowiek bezradny wobec problemów, stał się wobec pojawiających się w jego życiu trudności zaradny.

Asystent Rodziny jako przedstawiciel systemu wsparcia rodziny stara się wzbogacać proces wsparcia i pomocy wartościami wychowania, jak i z drugiej strony realizuje cele wychowania zaspokajając określone potrzeby oraz pomagając w rozwiązaniu sytuacji trudnych lub konfliktowych. W niektórych rodzinach, tych z wieloma poważnymi, sprzężonymi problemami trwającymi przez lata, głównym celem pracy będzie pomoc i towarzyszenie w realizacji zadań, wynikających z ich dysfunkcji.

Efektem pracy socjalno-wychowawczej w ramach Gminnego Programu Wpierania Rodziny powinna być jej samodzielność życiowa, tj. nabycie umiejętności znajdowania rozwiązań trudności występujących w życiu oraz styl życia zgodny z normami społecznymi, tworzenie środowiska życia, które będzie bezpieczne i optymalne dla rozwoju dzieci i innych osób zależnych. Do warunków koniecznych, które muszą być spełnione, aby usamodzielnić rodzinę, należy zaliczyć: bezpieczeństwo dzieci, poprawę sytuacji opiekuńczo-wychowawczej rodziców (lub opiekunów dziecka), poprawienie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, dobre relacje w rodzinie, brak zjawiska problemowego używania alkoholu, samodzielność w rozwiązywaniu trudności życia codziennego, poczucie siły, sprawstwa, kontroli nad własnym życiem.

II Podstawa prawna

Podstawą stworzenia Gminnego Programu Wspierania rodziny w Prabutach, na lata 2025 - 2027 jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku, *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, (Dz. U. 2024 poz. 177 ze zm). Podstawowym założeniem Programu jest zapobieganie i rozwiązywanie problemów, z jakimi zmagają się rodziny, a także stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Proponowane działania będą koncentrowały się na wspieraniu umiejętności wychowawczych rodziców, jak również profilaktyce społecznej dzieci i młodzieży.

Program koresponduje ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Prabuty, zatwierdzoną Uchwałą Nr XIX/ 173/2017 Rady Miejskiej w Prabutach, z dnia 25 stycznia 2017 roku oraz wprowadzoną do obiegu prawnego w styczniu 2017 roku ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku *o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (Dz. U z 2023 r., poz. 1923), zgodnie z którą praca asystenta rodziny skoncentrowana jest ponadto na zadaniach wynikających z wymienionej ustawy, a mianowicie na koordynacji wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu

albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zakładane cele i zadania zostaną osiągnięte w przypadku kompleksowej realizacji skoordynowanych działań przez specjalistów reprezentujących różne instytucje i będą ukierunkowane na skuteczne osiągnięcie jak najlepszych efektów. Koordynatorem Programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach. Wszystkie jednostki z gminy Prabuty związane ze wspieraniem rodziny zobowiązane są do współpracy i współdziałania dla dobra i na rzecz rodziny.

III Adresaci Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Prabutach, realizowanego w latach 2025 – 2027 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujący na terenie Miasta i Gminy Prabuty, w szczególności przejawiający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i opiekunów prawnych, a także przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

Adresatami działań pomocowych są również rodziny i kobiety w ciąży spełniające kryteria zawarte w ustawie „Za życiem”. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, beneficjentów programów i przedsięwzięć organizowanych przez Miasto i Gminę, ale także zespół pracowników zaangażowanych w bezpośrednią pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

Tabela 1: Dane dotyczące liczby asystentów i rodzin objętych wsparciem w latach 2022, 2023, 2024

	2022	2023	2024
Liczba asystentów	2	2	3
Liczba rodzin	16	29	32
Czas pracy	18 (miesiący)	16 (miesiący)	20 (miesiący)

IV Diagnoza środowiska lokalnego

Diagnoza została przygotowana na podstawie analizy pozyskanych danych statystycznych wielu instytucji, tj.: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach, Komisariat Policji w Prabutach, które w swojej pracy zajmują się pracą nad dzieckiem i rodziną. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

4.1 Struktura demograficzna gminy Prabuty.

Prabuty to jedna z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn.

Gmina Prabuty położona jest w północno – wschodniej części powiatu kwidzyńskiego. Gmina Prabuty sąsiaduje z gminami: Mikołajki Pomorskie (powiat sztumski), Stary Dzierżoń (powiat sztumski), Susz (powiat iławski), Gardeja (powiat kwidzyński), Kisielice (powiat iławski), Ryjewo (powiat kwidzyński), Kwidzyn (powiat kwidzyński). Powierzchnia gminy wynosi 197,13 km² , z czego miasto Prabuty zajmuje 7,29 km² (co stanowi 3,7% powierzchni gminy). Pod względem powierzchni gmina Prabuty jest druga co do wielkości gminą powiatu kwidzyńskiego.

Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2023r zamieszkujących Miasto i Gminę Prabuty to 12165 osób, w tym na terenie miasta zamieszkuje 7979 osób, na terenie gminy zamieszkuje 4186 osób. W tym kobiety stanowią liczbę 6134 ogółu mieszkańców naszego terenu, zaś mężczyźni 6031.

4.2 Identyfikacja ważniejszych problemów społecznych dotyczących rodziny na terenie Miasta i Gminy Prabuty:

1. ubóstwo;
2. bezrobocie;
3. niepełnosprawność;
4. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
5. przemoc
6. uzależnienia;
7. bezdomność.

Tabela nr 2 Ważniejsze problemy społeczne w 2022 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym: na wsi	
UBÓSTWO	415	158	971
BEZDOMNOŚĆ	29	14	29
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	244	76	668
w tym wielodzietność	99	62	535
RODZINY NIEPEŁNE	76	18	248

Źródło: MGOPS Prabuty (sprawozdanie MRPiPS-03 za rok 2022)

Tabela nr 3 Ważniejsze problemy społeczne w 2023 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin :		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym: na wsi	
UBÓSTWO	388	142	875
BEZDOMNOŚĆ	30	18	31
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	234	71	605
w tym WIEŁODZIETNOŚĆ	98	43	537
RODZINY NIEPEŁNE	67	18	220

Źródło: MGOPS Prabuty (sprawozdanie MRPiPS-03 za rok 2023)

Tabela nr 4 Ważniejsze problemy społeczne w grudniu 2024r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin :		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym: na wsi	
UBÓSTWO	384	138	822
BEZDOMNOŚĆ	36	19	37
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	217	60	540
w tym wielodzietność	92	37	513
RODZINY NIEPEŁNE	59	17	187

Źródło: MGOPS Prabuty (sprawozdanie MRPiPS-03 za rok 2024)

Wnioski:

Czynnikiem dezintegrującym rodziny jest ubóstwo. Jak wynika z danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach na koniec 2024 roku z pomocy finansowej MGOPS Prabuty korzystało **522** rodzin. Rodziny te nie przekroczyły kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (*kryterium dochodowe dla osoby we wspólnym gospodarstwie domowych - 600 zł, osoba samotnie gospodarująca 776zł*, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Dz. U. 2024, poz.1283, ze zm.).

Niedostatek materialny, który uniemożliwia zaspokajanie elementarnych potrzeb, prowadzić może do wykluczenia rodziny z życia społecznego.

Należy wskazać, że rodziny z dziećmi, objęte są wsparciem w formie świadczeń pomocy społecznej oraz z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, do których należą: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami (kryterium dochodowe - **674 zł** oraz **764 zł** jeżeli w składzie rodziny jest osoba z orzeczeniem o niepełnosprawności) - zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, (Dz.U.2024, poz. 323, ze zm.), świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz z ZUS świadczenie wychowawcze, a także Rodzinny Kapitał Opiekuńczy. Należy wskazać, iż świadczenie wychowawcze nie wlicza się do kryterium dochodowego.

Na terenie Gminy Prabuty podejmowane są działania zmierzające do niwelowania ubóstwa w rodzinach. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach, w ramach programu Fundusze Europejskie na Pomoc żywnościową 2021 – 2027 - podprogram 2024, przekazuje żywność dla 805 najbardziej potrzebujących osób (300 gospodarstw domowych). Ponadto,

w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Tczewie pozyskiwana jest żywność krótkoterminowa, ze sklepu „Biedronka”, która dystrybuowana jest do rodzin zakwalifikowanych do wsparcia.

W nawiązaniu do działań z zakresu wspierania rodziny podejmowane są liczne czynności mające charakter mobilizacyjny i wspierający w zakresie poszukiwania zatrudnienia, analizowania sytuacji na rynku pracy, które w konsekwencji bardzo często przyczyniają się do zmiany.

Mając na względzie rodziny korzystające ze realizowanego wsparcia, w zakresie głównych trudności życiowych należy wskazać bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, a także prowadzenia gospodarstwa domowego, które w znacznej mierze determinuje niepełnosprawność intelektualna jednego lub dwojga rodziców, ponadto choroba psychiczna, które mogą stwarzać ryzyko deficytów w zakresie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Uniemożliwiają one często rozumienie oraz realizację potrzeb dziecka, pomaganie w nauce oraz realizacji innych obowiązków opiekuńczo – wychowawczych. Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest aspektem destabilizującym życie rodziny. Na powyższe ma wpływ powielanie niewłaściwych wzorców zachowań oraz wywodzenie się z rodziny niepełnej.

Bez wątpienia rodziny z zaburzoną strukturą (poprzez rozwód, separację rodziców śmierć jednego z rodziców, wielodzietności) zmagają się z trudnościami, których następstwem są występujące konflikty. Osłabione są wówczas funkcje opiekuńcze, kontrolne oraz kontakty z innymi instytucjami wspierającymi.

Wielodzietność w 2024 r. – według danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach stanowi ogółem 92 rodziny na terenie miasta, w tym na terenie gminy 37. Liczba osób w tych rodzinach to 513. Wielodzietność niesie za sobą zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki w procesie wychowawczym dziecka. Związane jest to z układem stosunków oraz podziałem obowiązków. W rodzinach wielodzietnych łatwiej kształtować u dzieci cechy społeczno – moralne, ponieważ dzieci wchodzą w interakcje z rodzeństwem w sposób stały. Zasadnym jest wspieranie rodzin wielodzietnych w zakresie realizacji ich potrzeb oraz tworzenia optymalnych warunków do funkcjonowania.

Często następstwem nieprawidłowych relacji rodzinnych oraz konfliktów spowodowanych, np. nadużywaniem alkoholu jest bezdomność. Osoby bezdomne korzystają z usług schronisk dla bezdomnych m. in w miejscowościach: Borowy Młyn, Nowy Staw, Sztum, Szawałd.

Tabela nr 5 Dane dotyczące liczby osób, które korzystają z usług ośrodków dla bezdomnych z podziałem na poszczególne miejscowości, w latach 2022, 2023, 2024 .

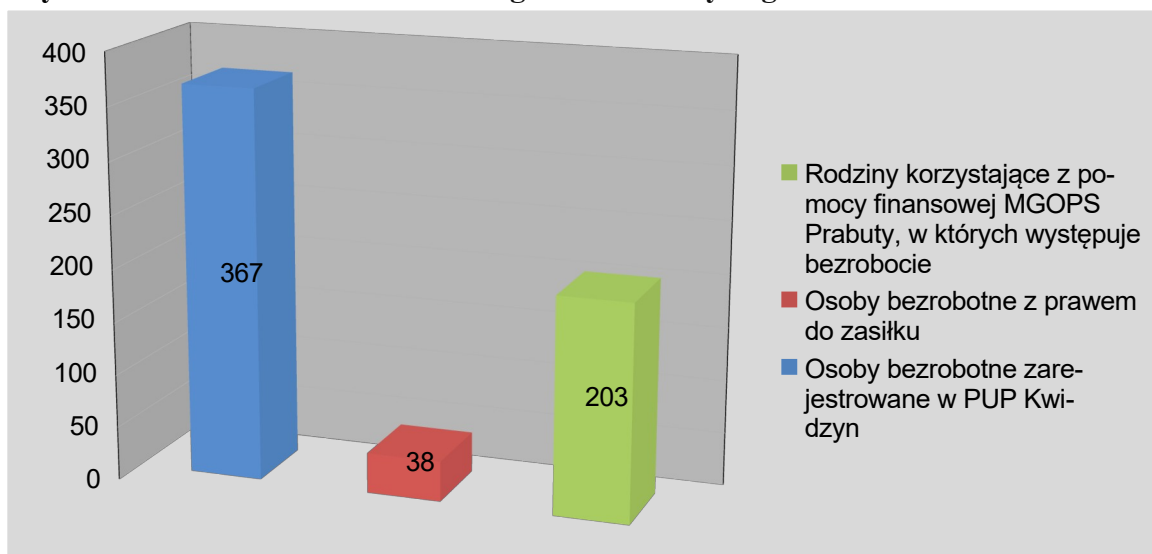
Miejscowość	2022r.	2023r.	2024r.
Borowy Młyn	3	3	2
Nowy Staw	2	1	1
Sztum	4	5	6
Szawałd	9	9	8
liczba osób, które odmówiły umieszczenia w schronisku	12	12	9
łącznie	33	30	26

Źródło: MGOPS w Prabutach

Mając na względzie powyższe dane należy stwierdzić, że zjawisko bezdomności na przestrzeni ww. lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Sytuacja osób, które znalazły się w realiach, gdzie są pozbawione stałego miejsca zamieszkania często spowodowana jest rozpadem rodziny, na co mają wpływ czynniki takie jak: długotrwałe bezrobocie, choroba (w tym także alkoholizm), niezaradność, etc.

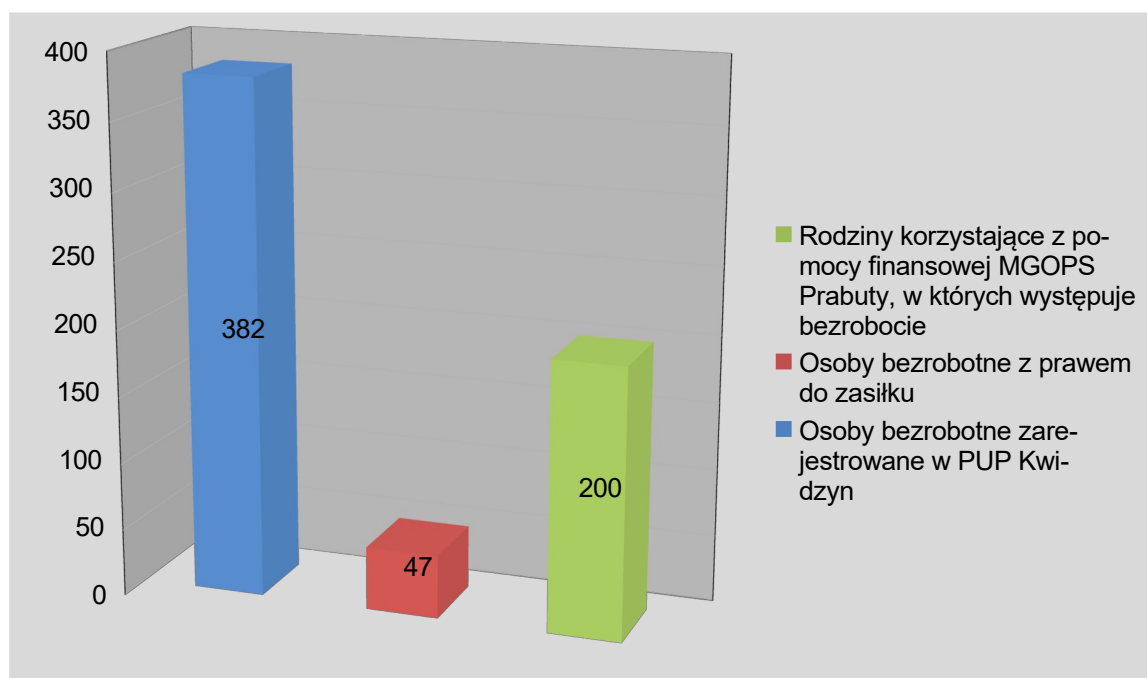
Należy wskazać, iż osoby bezdomne bardzo często zmieniają miejsce pobytu w placówce, głównie z uwagi na łamanie regulaminu (agresja, spożywanie alkoholu) lub opuszczają placówkę bez uzgodnienia z pracownikami schroniska czy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach i wracają na teren Prabut.

Wykres nr 1. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2022 r

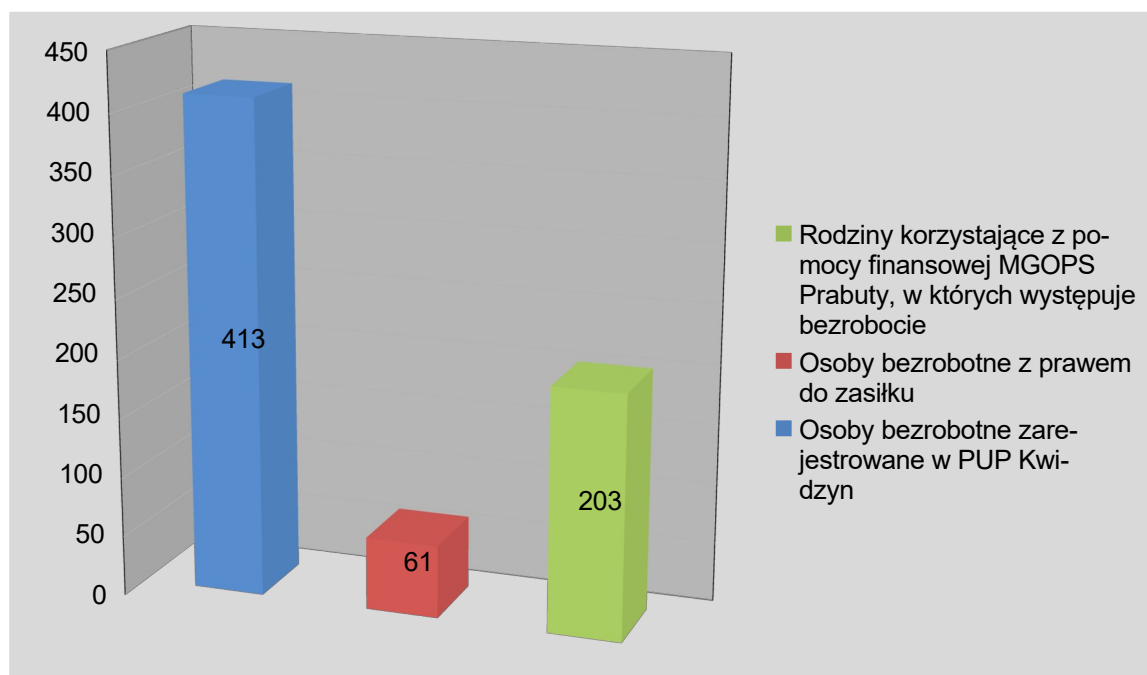
Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wykres nr 2. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2023 r.

Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wykres nr 3. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2024 r.

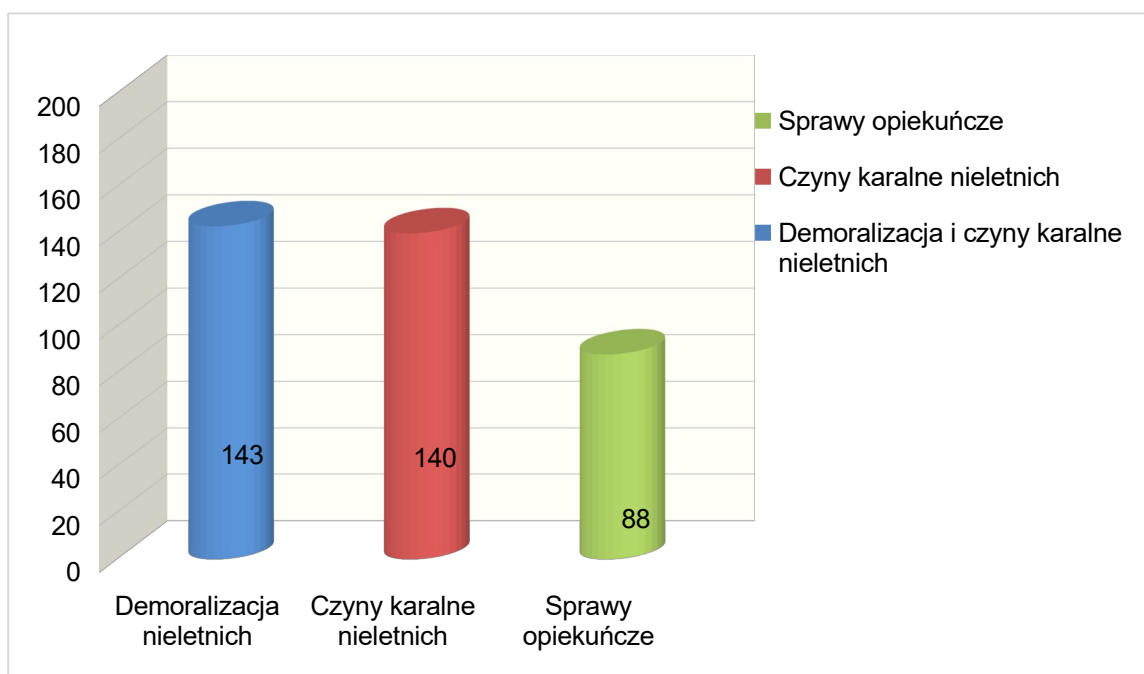
Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wnioski:

Bezrobocie jest istotnym czynnikiem, który szczególnie wpływa na życie gospodarcze oraz społeczne. W gminie Prabuty w roku 2024 osób bezrobotnych było 413, w tym 61 osób z prawem do zasiłku natomiast 203 rodziny korzystało ze wsparcia finansowego MGOPS w Prabutach. Pokazuje to, że im wyższe bezrobocie, tym zwiększa się pomoc finansowa z budżetu Miasta i Gminy Prabuty. Porównując lata poprzednie czynnik bezrobocia w Mieście i Gminie Prabuty ma tendencję wzrostową, co może być spowodowane nieodpowiednimi kompetencjami zawodowymi, niepełnosprawnością, wielodzietnością, bądź dostępnością świadczeń, z których korzystają rodziny z dziećmi.

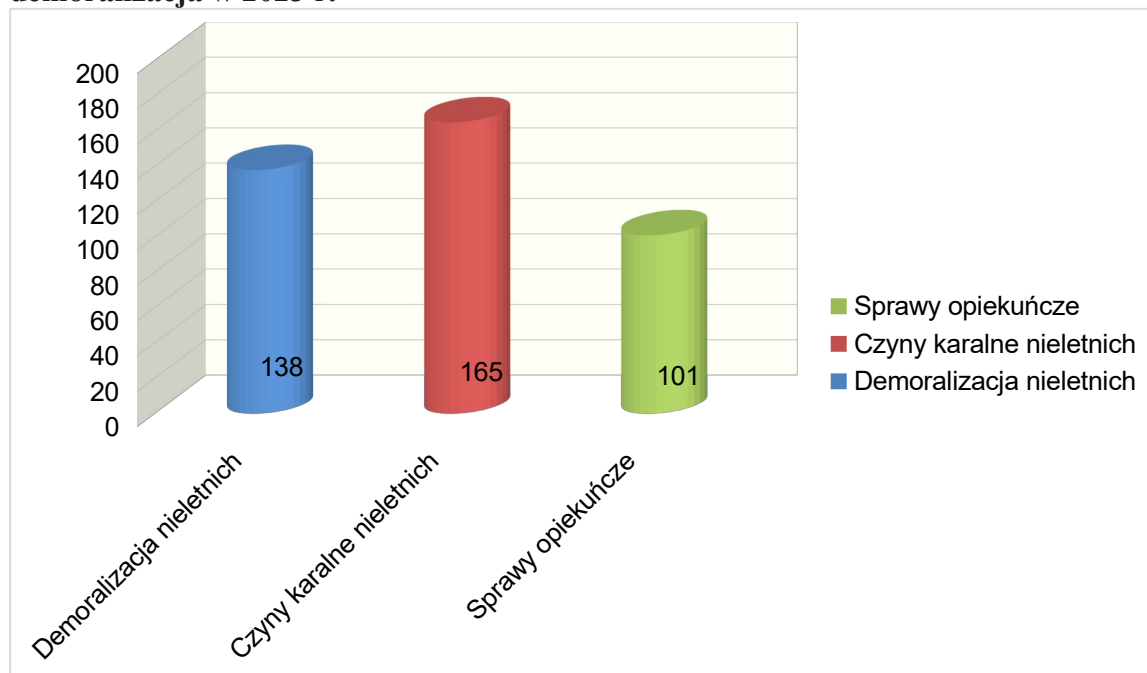
Głównym celem programu, jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób objętych wsparciem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach, szczególnie osób wykluczonych społecznie. Działania winne zmierzać do motywacji tych osób w celu zwiększenia aktywności osobistej i zawodowej, a także podniesienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w proponowanych kursach i szkoleniach zawodowych.

Wykres nr 4. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2022 r.

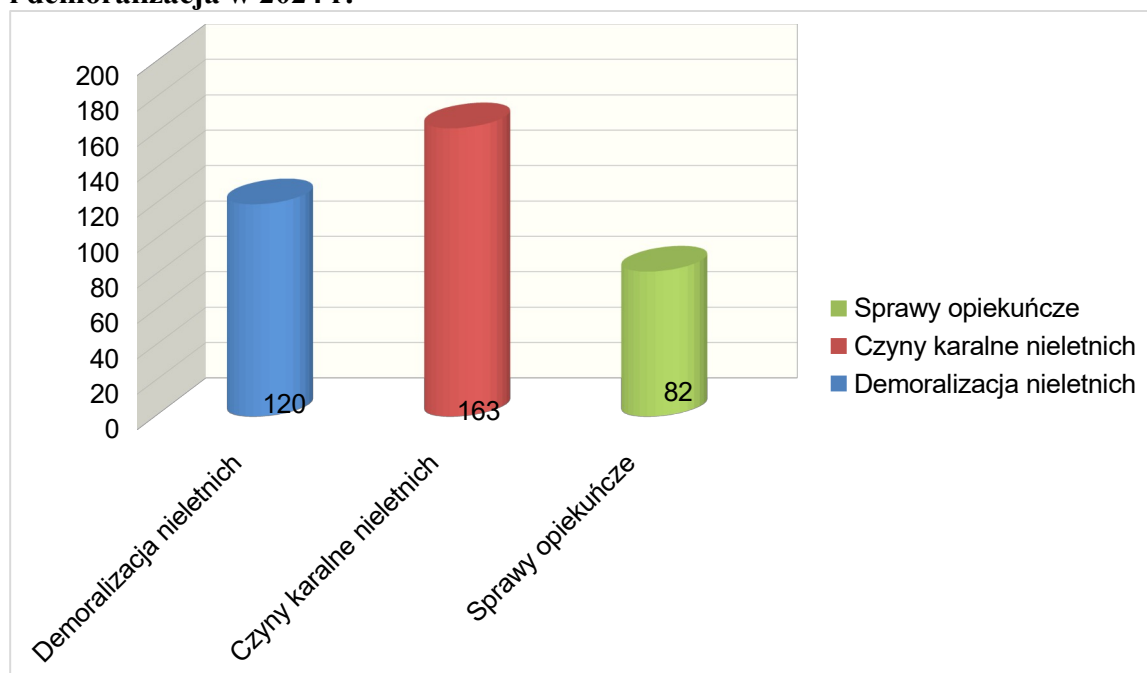
Źródło: Wydział III Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Wykres nr 5. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2023 r.

Źródło: Wydział III Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Wykres nr 6. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2024 r.

Źródło: Wydział III Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Mając na względzie sytuację nieletnich i ich rodzin na przestrzeni ostatnich trzech lat można stwierdzić, że w okresie 2022-2023 zwiększa się liczba rodzin, w których występują sprawy sądowe pod kątem opiekuńczym, natomiast w okresie 2023-2024 wynik ten maleje.

Na podstawie powyższych danych można uznać, że tendencja jest zmienna.

Powodem determinującym zjawisko ingerencji instytucji w sytuację rodziny może być zatem wzrastające bezrobocie, wzrost uzależnienia od alkoholu oraz środków psychoaktywnych, niezaradność w sytuacjach trudnych, zw. z funkcjonowaniem rodziny oraz realizacją spraw codziennych rodzin, niezaradność w sytuacji opiekuńczo - wychowawczej, czy występujące nieprawidłowości w relacjach rodzinnych, które rzutują na całokształt funkcjonowania rodziny, obniżając poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji dzieci.

Tabela nr 6 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2022 r.

Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań przygotowawczych, wynikających z art. 207 kk.
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKdsRPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	5	12	15	4
Komisariat Policji w Prabutach	12			
Medicus Prabuty	0			
Szkoły z gminy Prabuty	1			
GKdsRPA Prabuty	0			
Razem	18			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach, Komisariat Policji w Prabutach

Tabela nr 7 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2023 r.

Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań prokuratorskich wynikających z art. 207 kk.
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKds.RPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	6	11	13	9
Komisariat Policji w Prabutach	20			
Medicus Prabuty	0			
Szkoły z gminy Prabuty	0			
GKds.RPA Prabuty	0			
Razem	26			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach, Komisariat Policji w Prabutach

Tabela nr 8 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2024r.

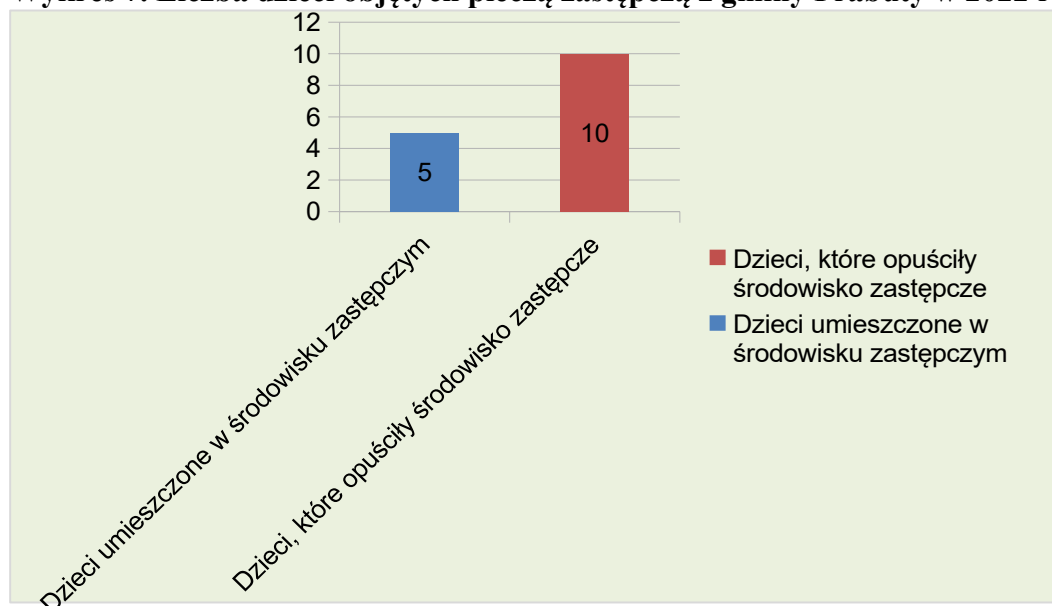
Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań prokuratorskich wynikających z art. 207 kk
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKds.RPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	10	24	24	17
Komisariat Policji w Prabutach	24			
Medicus Prabuty	0			
Szkoły z gminy Prabuty	0			
GKds.RPA Prabuty	0			
Razem	34			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach, Komisariat Policji w Prabutach

Reasumując w/w dane statystyczne, należy stwierdzić, iż ilość nowych Niebieskich Kart w ostatnich dwóch latach utrzymuje tendencję wzrostową. Podmiotem wiodącym w zakładaniu Niebieskich Kart jest Komisariat Policji w Prabutach i MGOPS. Najczęstszym powodem założenia NK jest uzależnienie od alkoholu sprawcy przemocy.

Należy wskazać, iż pomimo zintensyfikowanego systemu działań wielu specjalistów, w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich podejmowane są działania interwencyjne, których konsekwencją jest zabezpieczenie małoletnich w środowisku zastępczym.

Wykres 7. Liczba dzieci objętych pieczęcią zastępczą z gminy Prabuty w 2022 roku

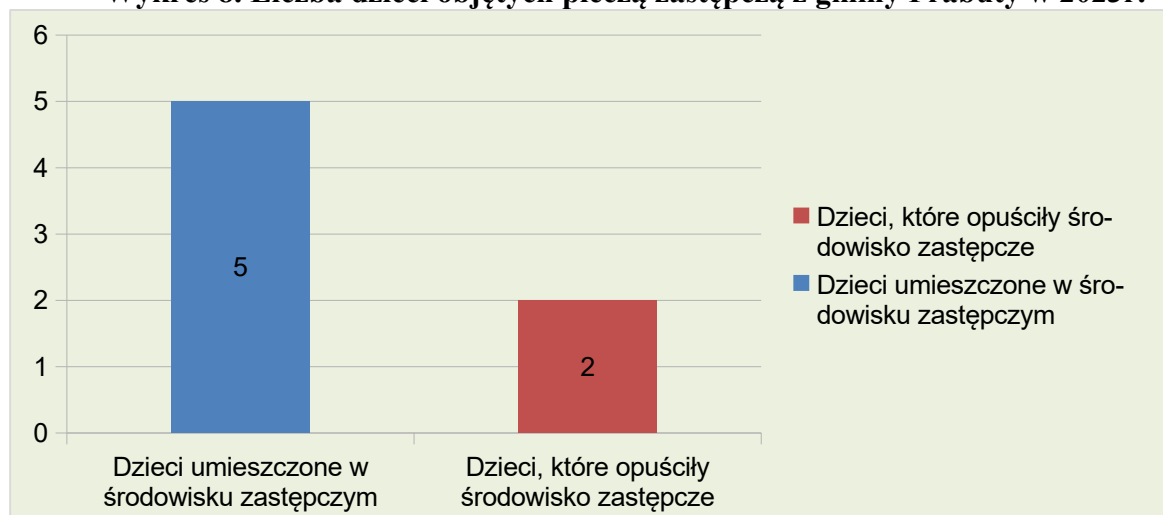

Źródło: Zaangażowanie środków finansowych z przeznaczeniem na partycypowanie w kosztach utrzymania dzieci z gminy Prabuty

Reasumując ww. dane statystyczne, należy stwierdzić, iż 5 dzieci z terenu Miasta i Gminy Prabuty w roku 2022 zostało umieszczonych w środowisku zastępczym, w tym 1 dziecko trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej, natomiast 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Należy wskazać, iż 10 dzieci opuściło środowisko zastępcze w 2022 roku. W ramach realizacji działań uregulowanych planem pracy z rodziną przez asystenta rodziny do rodzin biologicznych powróciło 4 dzieci. 4 dzieci usamodzielniało się, 1 dziecko ukończyło pełnoletność, a 1 dziecko zostało adoptowane.

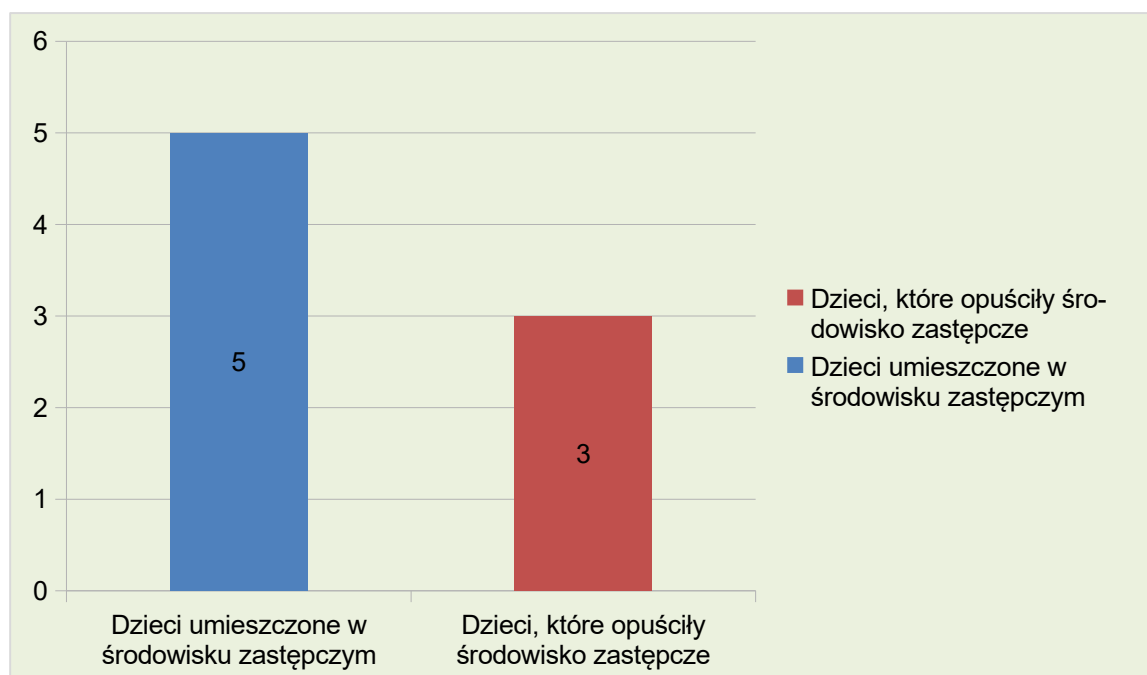
Wykres 8. Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą z gminy Prabuty w 2023r.

Źródło: Zaangażowanie środków finansowych z przeznaczeniem na partycypowanie w kosztach utrzymania dzieci z gminy Prabuty

Reasumując w/w dane statystyczne, należy stwierdzić, iż 5 dzieci z terenu Miasta i Gminy Prabuty w roku 2023 zostało umieszczonych w środowisku zastępczym, w tym 2 dzieci trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej, natomiast 3 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, a 2 dzieci opuściło środowisko zastępcze.

Wykres 9. Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą z gminy Prabuty w 2024r.

Źródło: Zaangażowanie środków finansowych z przeznaczeniem na partycypowanie w kosztach utrzymania dzieci z gminy Prabuty

Reasumując w/w dane statystyczne, należy stwierdzić, iż 5 dzieci z terenu Miasta i Gminy Prabuty w roku 2024 zostało umieszczonych w środowisku zastępczym, w tym 2 dzieci trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej, natomiast 3 dzieci zostało umieszczone w rodzinie zastępczej. 3 dzieci opuściło środowisko zastępcze w 2024 roku. W ramach realizacji działań uregulowanych planem pracy z rodziną przez asystenta rodziny, do rodziny biologicznej powróciło 1 dziecko, 1 dziecko usamodzielniało się, 1 dziecko zostało umieszczone w placówce resocjalizacyjnej.

Biorąc pod uwagę przedstawione dane istotnym jest wskazać, iż na podstawie realizowanych działań, mających na celu szeroko rozumiane wsparcie, liczba dzieci które zabezpieczane są w środowisku zastępczym, w odniesieniu do lat ubiegłych przedstawia się na tym samym poziomie.

Odnosząc się do liczby rodzin, z terenu Miasta i Gminy Prabuty wśród których obserwuje się eskalację sytuacji trudnych, podejmowane są niezwłoczne, skoordynowane działania wielu specjalistów, które zgodnie z ustalonym planem pomocy, w wielu przypadkach determinują osiągnięcie podstawowej stabilizacji życiowej rodzin, co daje możliwość nie dopuszczenia do umieszczania dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Należy wskazać, iż warunkiem działań wpierających jest wyrażenie zgody na współpracę.

W przypadku sytuacjach trudnych związanych z zabezpieczaniem małoletnich w środowiskach zastępczych, istnieje możliwość współpracy w zakresie zmiany, czego konsekwencją - w przypadku całościowej realizacji zamierzeń planu pomocy rodzinie może być zmiana postanowienia Sądu w zakresie wykonywaniem władzy rodzicielskiej oraz powrót dzieci do środowiska biologicznego.

Wnioski:

Należy wskazać, iż dysfunkcyjność rodzin, a także demoralizacja jest wynikiem, m.in. bezradności, niepełnosprawności intelektualnej, uzależnień, przemocy, ubóstwa, bezrobocia. Mając na celu zapewnienie wsparcia oraz ustabilizowanie sytuacji wskazanych rodzin są one objęte nadzorem kuratora zarówno w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej oraz nieletnich sprawców czynów karalnych. Rodziny te objęte są również wsparciem asystenta rodziny.

Ponadto rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej korzystają z możliwości uczestnictwa w spotkaniach, w ramach Treningu

Umiejętności Wychowawczych, spotkania te realizowane są na terenie Miasta i Gminy Prabuty. W roku 2023 realizowane były dwukrotnie, w ramach warsztatowych, cyklicznych oddziaływań, które odbywały się kilka razy w miesiącu zarówno w obszarze pracy indywidualnej jak i grupowej.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach zatrudnionych jest 7 pracowników socjalnych oraz 3 asystentów rodziny, którzy w ramach działań interdyscyplinarnych rozwiązują problemy wskazane w Gminnym Programie Wspierania Rodziny, z którymi borykają się rodziny z naszego terenu.

Ponadto w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach zatrudniony jest psycholog, terapeuta oraz prawnik, działający w Punkcie Konsultacyjnym.

V. Rozwój systemu wsparcia rodziny

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym.

2. Cele szczegółowe

1. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji bytowej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
4. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.
5. Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

3. Osiąganie celów poprzez realizację zadań i działań

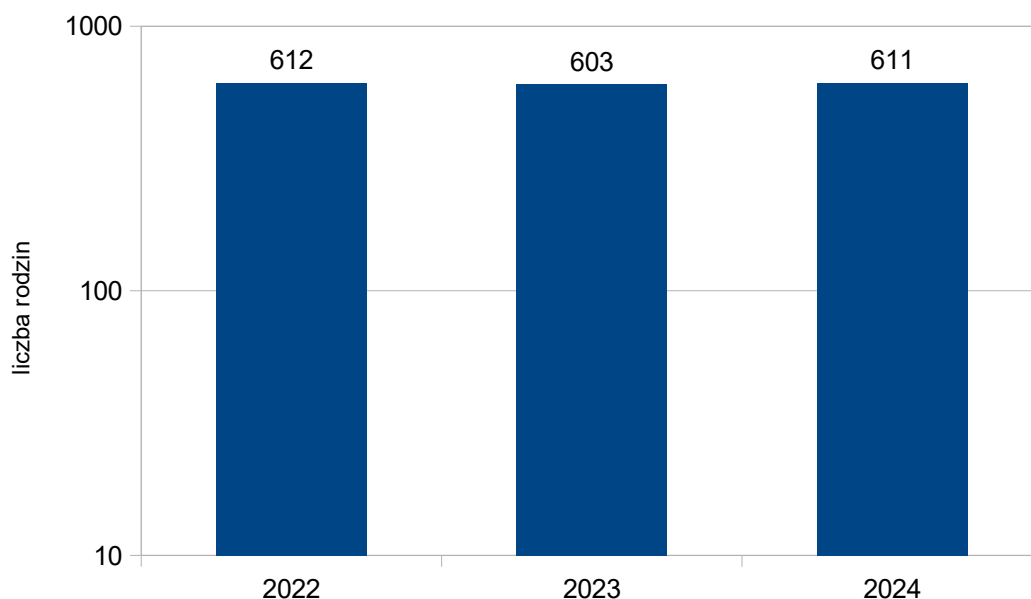
Tabela nr 9 Wykaz realizacji działań - cel I

Cel 1. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny				
Zadania i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Finansowanie zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	- Liczba asystentów (XII 2024 – 3) - Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (XII 2024 - 29)	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (XII 2024 - 43)	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach Urząd Miasta i gminy Prabuty	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek wsparcia dziennego (XII 2024 – 4 Prabuty, Kleczewo, Laskowice, Trumiejki) Górowychy Liczba dzieci korzystających z zajęć PWD CKM (XII 2024 – Prabuty: 14 , Kleczewo: 9, Laskowice: 6, Trumiejki: 7, Górowychy 8 łącznie 44.)	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołą, przedszkolem, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	Liczba i rodzaj wsparcia - Liczba osób objętych wsparciem (praca w zakresie indywidualnego przypadku)	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach Urząd Miasta i gminy Prabuty GKRPA	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne

Tabela nr 10 Wykaz realizacji działań - cel II

Cel. 2 Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego				
Zadania i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	Liczba rodzin objętych pomocą	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2025-2027	Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystających z posiłków	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do korygowania dysfunkcji (np. podjęcie terapii uzależnień, terapii dla sprawców przemocy)	- Liczba osób, które podjęły terapię - Liczba osób, które ukończyły terapię - Liczba założonych Niebieskich Kar	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach GKRPA Zespół Interdyscyplinarny	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez MGOPS w Prabuty	W Liczba rodzin objęta wsparciem	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne

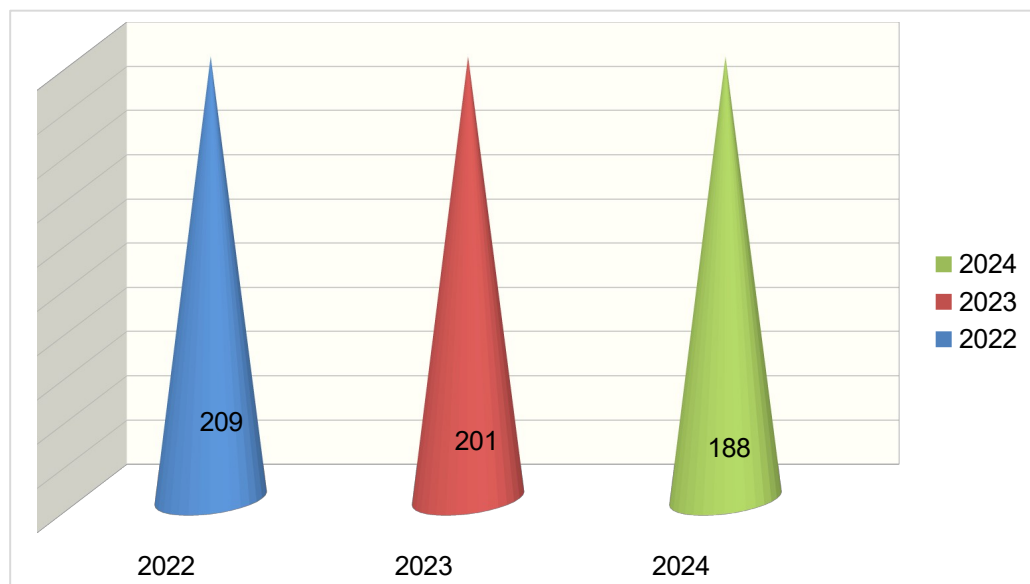
Wykres 10. LICZBA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ 2022, 2023, 2024

Źródło: MGOPS Prabuty (sprawozdanie MPiPS-03 Dział 4 w.1)

Wnioski: Liczba osób objętych pomocą w przedziale 2022 – 2024 kształtuje się na podobnym poziomie.

Wykres 11. LICZBA DZIECI KORZYSTAJĄCYCH Z POSILKÓW 2022, 2023, 2024

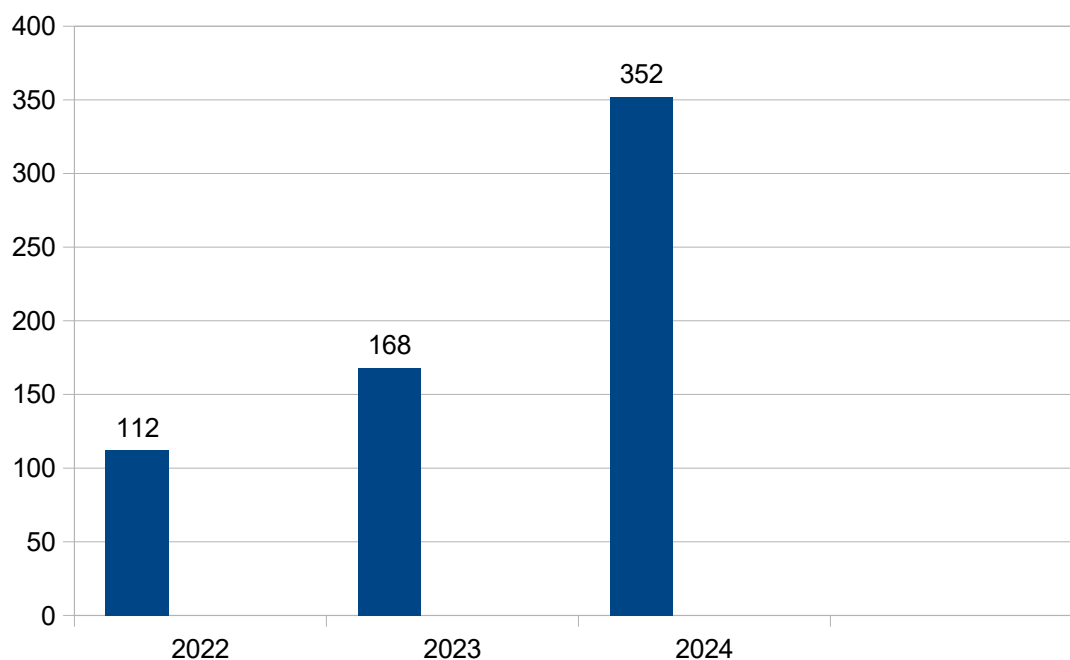
Źródło: MGOPS Prabuty (sprawozdanie MPiPS-03 Dział 3 w.5)

Wnioski: Analogicznie do wykresu 10 (liczba rodzin objętych pomocą w przedziale 2022 – 2024), liczba dzieci korzystających z posiłków, w latach 2022-2024 przedstawia się na podobnym poziomie.

Tabela nr 11 Wykaz realizacji działań - cel III

Cel 3. Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych i wsparcie rodzin w tym zakresie				
Zadania i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	ilość spotkań ze specjalistami - ilość osób uczestniczących w spotkaniach	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe,	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Działania służące podniesieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziny, w radzeniu sobie z problemami – treningi kompetencji społecznych (TUV)	ilość organizowanych spotkań - ilość osób biorących udział w spotkaniach	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach, Sąd Rejonowy w Kwidzynie III wydział rodzinny i Nieletnich	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	Liczba osób, które podjęły terapię; - Liczba osób, które ukończyły terapię	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach GKRPA	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin w których występuje przemoc	Liczba założonych Niebieskich Kart	Zespół Interdyscyplinarny	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne

Wykres 12 LICZBA SPOTKAŃ ZE SPECJALISTAMI – psychologiem, w Punkcie Konsultacyjnym MGOPS – w latach 2022-2024

źródło: MGOPS Prabuty

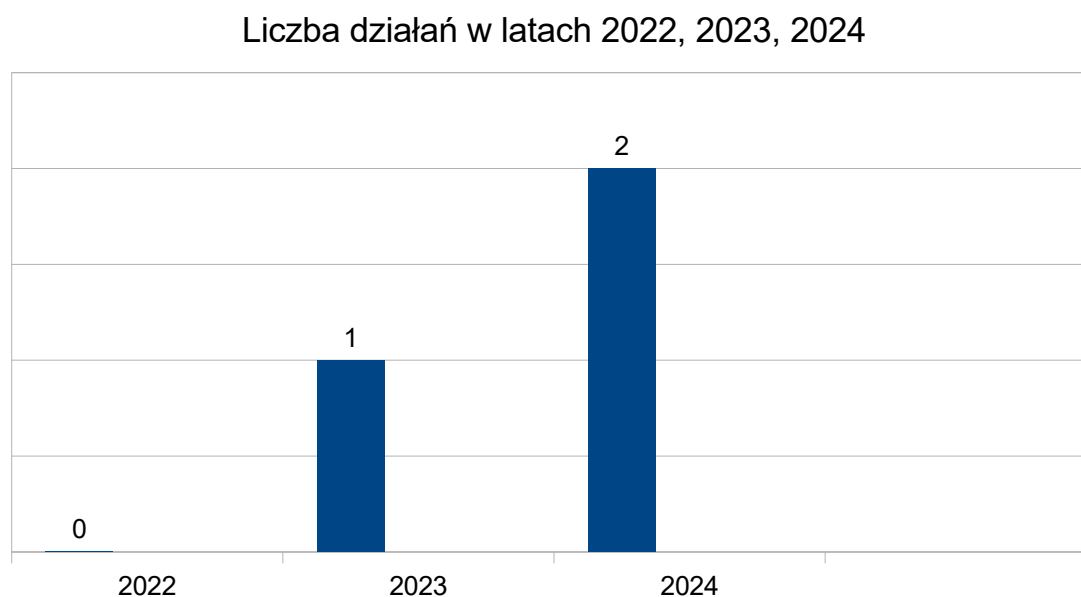
Wnioski:

Analizując powyższe dane zauważyć można, iż liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa rośnie.

Wzrost liczby osób potrzebujących specjalistycznej pomocy wynika zarówno z pogorszenia stanu psychicznego osób w każdym wieku, jak i ze wzrostu świadomości społecznej dotyczącej tego problemu.

Zakres pomocy udzielanej w psychologicznym Punkcie Konsultacyjnym obejmuje konsultacje, porady, wsparcie, interwencję kryzysową. Proponowane wsparcie dotyczy, m. in.: problemów emocjonalnych, trudności związanych z funkcjonowaniem rodziny (np. konflikty w relacjach między partnerami, problemy wychowawcze z dziećmi); uzależnień; sytuacji kryzysowych, udzielania informacji o miejscach, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc (poradnie, oddziały specjalistyczne); polepszania jakości życia.

WYKRES 13. Działania służące podniesieniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych - Trening Umiejętności Wychowawczych, w latach 2022-2024

Źródło: MGOPS Prabuty

Wnioski:

Trening Umiejętności Wychowawczych to cykl spotkań warsztatowych adresowanych do Rodziców, którzy szukają skutecznych sposobów na budowanie silnej więzi emocjonalnej z dzieckiem oraz pragną doskonalić swoje umiejętności wychowawcze.

Poprzez regularne spotkania z psychologiem, w ramach warsztatowej formy pracy rodzice mają możliwość podniesienia kompetencji w zakresie komunikacji rodzic – dziecko, umiejętności budowania głębokiej więzi z dzieckiem w oparciu o wzajemny szacunek, uczą się skutecznych „narzędzi” wychowawczych, wzmacniają swoje umiejętności asertywnego stawiania granic oraz egzekwowania wymagań, pracują w zakresie poszukiwania inspiracji do nowych rozwiązań oraz wprowadzania zmian zmierzających do poprawy relacji z dzieckiem, co w rezultacie przyczynić się może do uzyskania długofalowych efektów wychowawczych.

Analizując powyższe dane należy wskazać, iż istnieje bardzo duża potrzeba wsparcia rodzin z dziećmi, z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich, na co wskazuje również zestawienie tabelaryczne wsparcia rodzin z dziećmi, w ramach współpracy z asystentem rodziny.

Tabela nr 12 Działania asystenta rodziny w liczbach, w latach 2022-2024, z uwzględnieniem powodu rozpoczęcia współpracy oraz przyczyny zakończenia działań w ramach wsparcia.

	2022	2023	2024
Liczba asystentów	2	2	3
Liczba rodzin	16	29	32
Liczba dzieci w tych rodzinach	38	58	62
Czas pracy	18 (miesiące)	16 (miesiące)	20 (miesiące)
Ile rodzin zakończonych	3	9	5
Powód rozpoczęcia	- niezaradność w sprawach - opiekuńczo – wychowawczych - niepełnosprawność intelektualna - uzależnienia – głównie alkohol - ubóstwo, bezrobocie	- niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - niepełnosprawność intelektualna - wysoki wskaźnik pracy z rodzicami nieposiadającymi diagnozy o niepełnosprawności intelektualnej - uzależnienia, alkohol, środki psychoaktywne - bezrobocie - umieszczanie dzieci w środowisku zastępczym	- niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - niepełnosprawność intelektualna - wysoki wskaźnik pracy z rodzicami nieposiadającymi diagnozy o niepełnosprawności intelektualnej - uzależnienia, alkohol, środki psychoaktywne - bezrobocie - umieszczanie dzieci w środowisku zastępczym
Powód zakończenia	Osiągnięcie celów 2 zmiana metod pracy 1	Zaprzestanie współpracy przez rodzinę 2 Brak efektów 3 Zmiana metod pracy 4	Osiągnięcie celów 2 Zaprzestanie współpracy przez rodzinę 1 Brak efektów 1 Zmiana metod pracy 1

Wnioski:

Asystent rodziny przydzielany jest na wniosek pracownika socjalnego (zapotrzebowanie na asystenta rodziny w danym środowisku wskazać może również Sąd oraz inne osoby, instytucje), który po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w danej rodzinie potwierdzi występowanie trudności mogących mieć wpływ na zagrożenie, bezpieczeństwa, dobra dziecka/dzieci. O współpracę z asystentem rodziny starać się może również rodzic, który czuje, iż jego umiejętności wychowawcze wymagają wsparcia i wzmocnienia, przechodzący kryzys życiowy, rodzinny czy ekonomiczny, ponadto rodzinom, u których istnieje realne zagrożenie umieszczenia

dzieci w pieczy zastępczej. W ostatnich latach na podstawie zgromadzonych danych zauważyć można, iż zapotrzebowanie na wsparcie rodziny rośnie.

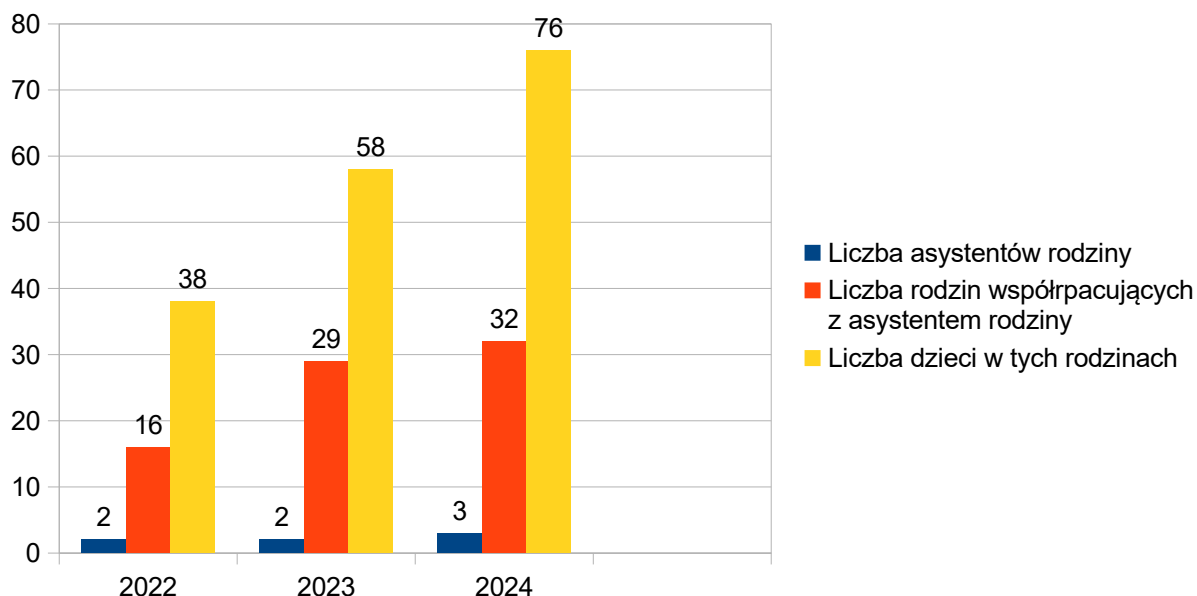
W roku 2024 zatrudniony został trzeci asystent rodziny. Porównując przedział czasowy od 2022- 2024 roku, liczba rodzin objętych współpracą z asystentem rodziny rośnie. Wprost proporcjonalnie rośnie również liczba dzieci w tych rodzinach. Rodzaj wsparcia kierowany jest również do rodzin, w których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, współpraca realizowana jest na rzecz powrotu do środowisk biologicznych.

W roku 2022 do swoich domów powróciło 10 dzieci. W ramach realizacji działań uregulowanych planem pracy z rodziną przez asystenta rodziny do rodzin powróciło – 4 dzieci, 4 dzieci usamodzielniało się, 1 dziecko ukończyło pełnoletność, a 1 dziecko zostało adoptowane.

W roku 2023 - 2 dzieci opuściło środowisko zastępcze, natomiast w roku 2024, w ramach realizacji działań uregulowanych planem pracy z rodziną przez asystenta rodziny do rodzin biologicznych powróciła 2 dzieci.

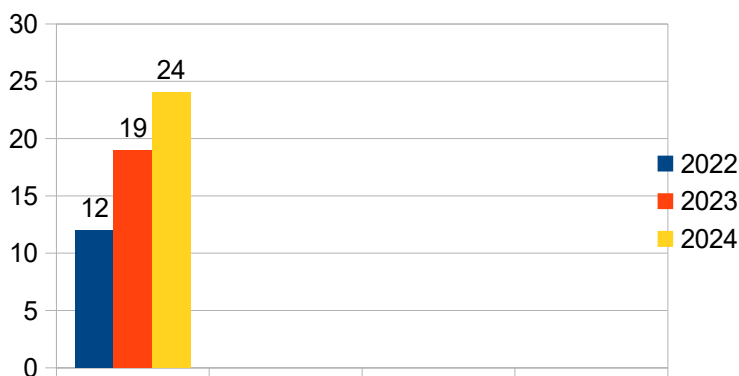
Ponadto w roku 2024 - wydane postanowienie Sądu o umieszczeniu dwojga dzieci środowisku zastępczym, za sprawą intensywnej współpracy rodziców biologicznych na rzecz zmiany nie zostało zrealizowane, a małoletnie dzieci, za zgodą Sądu pozostały w środowisku domowym, ponadto jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej.

WYKRES 14. Praca asystenta rodziny w liczbach, w okresie od 2022-2024

Źródło: dane MGOPS

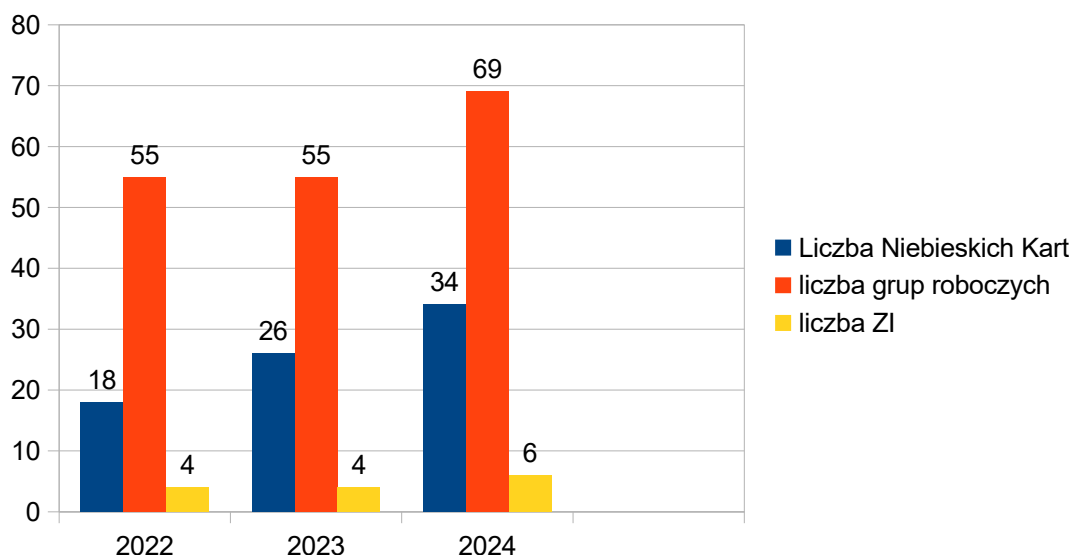
WYKRES 15. Zestawienie liczby osób kierowanych na leczenie przez GKRPA, w latach 2022 - 2024

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski: Liczba osób kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rośnie. Czynniki ryzyka uzależnienia od alkoholu są różne – biologiczne, psychiczne oraz społeczne. Czynniki uzależnienia mają ogromny wpływ na każdą osobę oraz jej predyspozycje do alkoholizmu. W perspektywie ostatnich lat zauważyć można wzrost osób kierowanych do leczenia odwykowego, co może świadczyć o większej świadomości społecznej w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz potrzebę szukania rozwiązań w podanym zakresie.

WYKRES 16. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w latach 2022-2024.

Źródło: KP Prabuty, Zespół Interdyscyplinarny.

Wnioski:

Pod względem wszczętych Niebieskich Kart w perspektywie lat zauważyć można tendencję zwyżkową. W roku 2022 uruchomionych zostało 18 Niebieskich kart, następnie w roku 2023 - 26 Niebieskich Kart oraz w 2024 – 34 Niebieskich Kart, wprost proporcjonalnie do uruchomionej procedury Niebieskiej Karty wzrasta liczba grup roboczych, tj. w roku 2022 – 55, w roku 2023 – 55 oraz w roku 2024 – 69, działania te opierają się na dobraniu metod i form pracy indywidualnie do każdego przypadku.

Tabela nr 13 Wykaz realizacji działań - cel IV

Cel 4. Promowanie prawidłowego modelu rodziny				
Modelowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, uświadamianie w zakresie funkcji poszczególnych członków rodziny	Liczba działań, - liczba osób	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Wspieranie działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw tolerancji, akceptacji	Liczba programów i działań	placówki oświatowe, PCKiS	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne

Tabela nr 14 Wykaz realizacji działań V

Cel 5 Zapewnienie dziecku pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.				
Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej	- Liczba dzieci, - liczba rodzin zastępczych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Prabutach,	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Wspieranie działań zmierzających do pozyskania kandydatów na rodziców zastępczych	Liczba szkoleń, - promocja rodzicielstwa zastępczego	PCPR Kwidzyn	2025 – 2027	Środki własne, środki zewnętrzne

Dziecko, pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, po wyczerpaniu oddziaływań skierowanych do rodziców biologicznych może zostać umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo - wychowawcze zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, społeczne, religijne dziecka, a także zapewniają korzystanie ze świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

W myśl obowiązujących przepisów pobyt dziecka w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub rodziny przysposabiającej. Niestety, bardzo często dzieci pozostają w pieczy zastępczej do czasu osiągnięcia pełnoletniości, zakończenia nauki lub do 25. roku życia, jeżeli kontynuują naukę.

Na terenie Powiatu Kwidzyńskiego obecnie funkcjonują (na dzień 22 lipca 2023r.): 85 rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, w których przebywa 106 dzieci, 32 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywa 42 dzieci, 6 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywa 20 dzieci, 2 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, 2 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne w których przebywa 8 dzieci, 12 rodzinnych domów dziecka, w których przebywa 83 dzieci.

Z terenu Miasta i Gminy Prabuty obecnie, w środowisku zastępczym umieszczonych jest 43 dzieci. Podział z uwzględnieniem na miejsca pobytu dzieci przedstawia się w następujący sposób:

- SPOKREWNIONA RODZINA ZASTĘPCZA – 10 dzieci,
- NIEZAWODOWA RODZINA ZASTĘPCZA - 11 dzieci,
- ZAWODOWA RODZINA ZASTĘPCZA – 1 dziecko,
- RODZINNY DOM DZIECKA – 13 dzieci
- PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA – 9 dzieci

VI Planowane rezultaty

1. zminimalizowanie problemów opiekuńczo - wychowawczych i powstawania sytuacji kryzysowych występujących w rodzinach,
2. wzmocnienie relacji i więzi rodzinnych oraz poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
3. poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych

- wykluczeniem społecznym,
4. wzrost umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców,
 5. poprawa komunikacji w rodzinie,
 6. nabycie przez rodziny umiejętności określania i pełnienia swoich ról społecznych,
 7. podniesienie umiejętności, kompetencji zawodowych i atrakcyjności na rynku pracy, poprzez szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy
 8. zwiększenie liczby dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo - wychowawczych,
 9. nabycie przez rodziny umiejętności korzystania z instytucjonalnych, jak i oferowanych przez organizacje pozarządowe form wsparcia i pomocy,
 10. podniesienie samooceny, wzmocnienie poczucia własnej wartości,
 11. rozpoznawanie potrzeb, mocnych stron i wykorzystywanie tej wiedzy w życiu codziennym,
 12. poprawa bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży,
 13. rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VII. Realizatorzy/partnerzy Programu

1. Urząd Miasta i Gminy Prabuty.
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Prabuty.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach.
4. Komisariat Policji w Prabutach.
5. Prabuckie Centrum Kultury i Sportu.
6. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach.
7. Hala Sportowa Prabuty.
8. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kwidzynie, Filia w Prabutach.
9. Placówki Wsparcia Dziennego.
10. Placówki oświatowe
11. NZOZ „MEDICUS” w Prabutach.
12. Organizacje pozarządowe.
13. Sąd Rejonowy w Kwidzynie.
14. Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie.

15. Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie, Filia Prabuty.
16. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie.
17. Parafia Św. Wojciecha w Prabutach.

VIII. Źródła finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Prabutach na lata 2025–2027

Finansowanie Gminnego programu wspierania rodziny w Prabutach odbywać się będzie w ramach budżetu Miasta i Gminy, znajdującego się w planie finansowym Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach oraz ze środków zewnętrznych pozyskiwanych w ramach programów i projektów.

SPIS TABEL:

Tabela 1: Dane dotyczące liczby asystentów i rodzin objętych wsparciem w latach 2022, 2023, 2024	6
Tabela nr 2 Ważniejsze problemy społeczne w 2022 r.	8
Tabela nr 3 Ważniejsze problemy społeczne w 2023 r.....	8
Tabela nr 4 Ważniejsze problemy społeczne w grudniu 2024r.....	9
Tabela nr 5 Dane dotyczące liczby osób, które korzystają z usług ośrodków dla bezdomnych z podziałem na poszczególne miejscowości, w latach 2022, 2023, 2024.....	11
Tabela nr 6 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2022 r.....	15
Tabela nr 7 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2023 r.....	16
Tabela nr 8 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2024r.....	16
Tabela nr 9 Wykaz realizacji działań - cel I.....	21
Tabela nr 10 Wykaz realizacji działań - cel II.....	22
Tabela nr 11 Wykaz realizacji działań - cel III.....	24
Tabela nr 12 Działania Asystenta Rodziny w liczbach, w latach 2022-2024, z uwzględnieniem powodu rozpoczęcia współpracy oraz przyczyny zakończenia działań w ramach wsparcia.	27
Tabela nr 13 Wykaz realizacji działań - cel IV.....	30
Tabela nr 14 Wykaz realizacji działań - cel V	30

X SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2022 r.	11
Wykres nr 2. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2023 r.	12
Wykres nr 3. Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2024 r.	12
Wykres nr 4. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2022 r.	13
Wykres nr 5. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2023 r.	14
Wykres nr 6. Sytuacja nieletnich oraz rodzin, w których występowały dysfunkcje i demoralizacja w 2024 r.	14
Wykres 7. Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą z gminy Prabuty w 2022 rok	17
Wykres 8. Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą z gminy Prabuty w 2023r.....	18
Wykres 9. Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą z gminy Prabuty w 2024r.....	18
Wykres 10. Liczba rodzin objętych pomocą 2022, 2023, 2024	23
Wykres 11. Liczba dzieci korzystających z posiłków 2022, 2023, 2024	23
Wykres 12 Liczba spotkań ze specjalistami – psychologiem, w Punkcie Konsultacyjnym MGOPS – w latach 2022-2024	25
WYKRES 13. Działania służące podniesieniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych - Trening Umiejętności Wychowawczych, w latach 2022-2024.	26
WYKRES 14. Praca asystenta rodziny w liczbach, w przedziale od 2022 – 2024	28
WYKRES 15. Zestawienie liczby osób kierowanych na leczenie przez GKRPA, w latach 2022 - 2024	29
WYKRES 16. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w latach 2022-2024.	29